

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 288.

Ljubljani, v četrtek 17. decembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 14. decembra.
(Konec.)

Dr. Lueger zatem omenja nekega govora madjarskega poslanca Eötvösa, v katerem se je spodtikal nad črno-rumeno zastavo in nad cesarsko pesmijo, in zatiranja Nemcev na Ogerskem, in poudarja, da se mora vsakdo čuditi predrznosti omenjenega Madjara; pri nas v Avstriji se nikdo ne spodtika ni nad črno-rumeno zastavo, ni nad cesarsko pesmijo, noben Slovan (Klici: Ne!), noben Poljak (Klici: gotovo ne!), noben Hrvat!

Podpredsedniku Kathreinu, ki je predsedoval, se je ovadilo, da je Lueger žaljivo govoril o nemškem kancelarju, zato ga je poklical k redu. Ali od vseh strani se je tej graji živo oporekalo, da tega ni storil, da se je to napačno poročalo podpredsedniku, zato je ta preklical grajo.

Dr. Lueger je potem omenjal politične naloge avstrijske države, ki naj išče svoje koristi in svoje veljave ne v Nemčiji, ne v Italiji ali Rusiji, ampak na balkanskem polotoku. Tamošnji narodi se bodo radi oklenili našega cesarstva, ako sprevidijo, da v zvezi z njim najdejo najkrepkejšo podporo za svojo narodnost in za svoj obstanek. Če pa Ogerska zatira svoje narode, potem ne morejo imeti zaupanje do naše monarhije, ako vidijo, da Madjari vplivajo na našo vnanjo politiko.

Dr. Lueger je povedal marsikaj pravega in resničnega, kar je imelo tem večji vpliv, ker ni prišlo iz ust kakega Slovana, ampak iz ust trdega nemškega moža. Vladi seveda tak govor ni bil po volji, zato je vstal ministerski predsednik grof Taaffe ter z vso odločnostjo obsojal govornika, rekši, da ni patrijotično in gotovo tudi ne politično, na tak način govoriti o nemškem kancelarju v trenutku, ko ima politični zvezi pristopiti še gospodarska. Krepko se je potegnil tudi za ogersko vlado, ki je v svojem krogu enako samostojna, kakor naša in s katero je treba složno postopati, če se hoče kaj doseči. Sklepal je z vprašanjem, ali je Avstrija velevlast ali ni? Če se politično in gospodarsko ne smemo pogajati z drugimi državami, nismo nobena velevlast več (živahna pohvala!); ali z ministerskega sedeža dunderjam: Hvala Bogu, mi smo velevlast in hočemo s pomočjo patrijotičnih poslancev te visoke zbornice tudi v prihodnje ostati! (Burna pohvala in odobravanje!)

Za ministrom je govoril Plener in branil levičarje pred očitanjem dr. Luegerja, da so oni zakrivili slabe razmere na jugu. Priznava sicer, da so se godile velike napake, ali levičarji jih niso zadožili, zlasti poudarja, da njih minister Brestel turškimi srečkam ni hotel dati pravice, da bi se smele spečavati na dunajski borzi, in da je levica glasovala proti „Länderbanki“, ki je na Srbskem delala svoje denarne kupčije.

Baron Dipauli je odgovarjal Plenerju, da je sumničil nasprotnike novih trgovskih pogodb, ker jim je podtikal, da se jim protivijo iz političnih razlogov. On in njegovi somišljeniki priznavajo politični pomen teh pogodb, ali razsojali jih bodo le z gospodarskega stališča, in jim bodo morali nasprotovati, storili bodo to le neradi, ali zgolj le zaradi tega, ker v tako nevarnost spravljajo domače deželne koristi, da ne morejo za nje glasovati z dobro vestjo. (Odobranje na desnici!)

Dr. Lueger je odgovarjal ministerskemu predsedniku, da mu ne zameri, če se je potegnil za ogersko vlado; po svojem poklicu je moral to storiti, da se ogerska vlada potegne zanj, kadar bi bilo treba, iz tega pa ne sledi, da bi bile njegove besede nepatrijotične. Ako mu grof Taaffe očita, da je žalil nemškega kancelarja, naj v roke vzame stenografični zapisnik, iz katerega se lahko prepriča, da ni nič žaljivega govoril. In če mu je toliko mar za čast ministrov z nami zvezanih držav, naj pogleda nekatere vladne časnike, ki hudo prijemljejo in žalijo ne samo ministrov, ampak nemškega cesarja samega, in ki vplivu avstrijske države več škodijo, kakor državnozbornski govori. Obširno je zavračal tudi Plenerja in poudarjal, da je bil zmerom za spravo narodov, in da mu je v posebno zadoščenje, ker ni bil nikdar tak občudovalec ministerskega predsednika, kakor so sedaj isti gospodje, ki so mu prej očitali, da izdaja avstrijske koristi, da trži s koristmi Avstrije. On je zmerom dosleden, zato od levičarjev in tudi od g. Plenerja ne sprejme nobenega poduka o tem, kaj je patrijotično. Stranka, ki se je toliko pregrešila zoper Avstrijo, kakor liberalna stranka, nima pravice govoriti o patrijotizmu. (Živahno odobravanje na eni, glasni ugovori na drugi strani!)

Govorili so še Herbst, Neuwirt in poročevalec Bilinski, potem je bilo konec razprave. Glasovanja ni bilo, ker je dotični znesek potrjen od delegacije in se je le postavil med stroške državnega proračuna. Ob pol treh popoldne je bila seja sklenjena in prihodnja seja napovedana na jutri ob 11. uri dopoldne.

Z Dunaja, 16. decembra.

Glavna razprava o državnem proračunu

se je danes pričela in bo jutri že menda končana. Govornikov namreč ni posebno dosti vpisanih, zlasti se iz poljskega kluba dozda še ni oglasil nihče, vendar pa ste jim prihranjeni dve mesti, ako se kdo izmed njih odloči govoriti.

Med protigovornike so bili uvrščeni: Grégr, Ferjančič, Gregorec, Pernerstorfer, Kindermann, Spinčič, Herold. Zagovorniki so: Lienbacher, Rolsberg, Zurkan, Romanczuk.

Dr. Grégr danes ni tako krepko in s tolikim vtisom in vspehom govoril, kakor sicer. Njegovi tovariši so mu sicer večkrat živahno ploskali, podpredsednik Chlumecy pa ga je poklical k redu, ko je rekel, da bi bila volitev češkega kralja leta 1526 vse drugače izpadla, ko bi bili njih pradedje vedeli, kako se bo v poznejših letih godilo na Češkem.

Lienbacher je bil drugi govornik. Odkar se je ločil od svojih konservativnih tovarišev, postal je hud protivnik Slovanov, katere pri vsaki priliki prijema. Tudi danes se ni mogel zdržati, da jim ne bi bil očital, kakor da bi izpodrivali Nemce, češ, da se po statističnih izkazih čedalje bolj množijo. Lienbacher zabi, da se je prebivalstvo v Avstriji po izkazu zadnjega ljudskega številenja sploh pomnožilo, in da so se Slovani zaradi tega pomnožili v največji meri, ker po svojem številu presegajo druge narode.

Za njim je prišel na vrsto dr. Ferjančič, ki je v začetku poudarjal, da se naš narod bori za svoje pravice in da jih bo gotovo tudi dosegel;

porok za to mu je vztrajnost njegova, vzajemnost z drugimi narodi in zakoni.

Omenjal je, da bi bil mir že davno dosežen, ko bi se bila vlada strogo držala zakonitega pota, ne zmenec se za to ali ono stran. Kar je zamudila, naj zdaj stori. Govoril je o politični upravi, ki je celó na Kranjskem slabejša, kakor je bila, ker okrajni glavarji rešujejo slovenske vloge nemški, poudarjal, da samo zaradi tega ni dosti slovenskih političnih uradnikov, ker se vnanji plemiči pošiljajo na Kranjsko, ki slovensčine niso zmožni.

Razpravljal je nadalje prepoved Ciril-Methodovih društvenih zborov na Koroškem in sokolskih društev na Goriškem. Prestopivši k šolskim zadevam, izrekel je zahvalo vsem poslancem, zlasti Poljakom, ki so Slovence podpirali pri šolski razpravi, in pretresal najnovejši ukaz koroškega deželnega šolskega sveta. Omenjal je koroške deputacije in izrekal nado, da minister drži svojo obljubo in da pritožbe slovenskih občin na Koroškem in tržaških Slovencev reši na podlagi postavnih določb.

Slovenski poslanci si bodo prizadevali izboljšati slabe razmere s pomočjo drugih poslancev. Železnega obroča sicer več ni, ali skovati bo treba novega, in češki poslanci naj gledajo, kako se to zgodi. Slovenski in češki narod sta si sorodna in drug drugemu srčno naklonjena, in vendar združenje poslancev ni mogoče. Slovenci bi sicer malo pomnožili število čeških zastopnikov, njihovega vspeha pa ne bi povikšali.

Po Grégrovem govoru je na to zjedinjenje pa še težje misliti. On je proslavljal Madjare, kar nam ni lahko mogoče; on je napadal Nemce, pa opuščal omenjati, da niso vsi Nemci taki, da so v zbornici tudi pošteni konservativni Nemci, ki puščajo vsakemu svoje.

Sklepal je z zagotovitvijo, da hočejo Slovenci ostati v sedanji zvezi, katera krepko podpira njih zahteve in jim še nikdar ni odrekla svoje podpore in pomoči.

Posamezni odstavki bili so sprejeti z živahno pohvalo, katero so govorniku izrekli tovariši in drugi še zlasti po končanem govoru.

Ko je v kratkem govoru Rolsberg razpravljal nekatere gospodarske razmere, dobil je besedo dr. Gregorec, ki je dal kratek pregled dosedanjih vlad in vladnih sistemov, ki so se drug za drugim vrstili, ne da bi bili dosegli svoj namen. Tudi zvižajnost Taaffejeva, pravi govornik, tega ne bo dosegla in se bo razbila nad vzajemnostjo slovenskih narodov, ki ne zahtevajo nobene nadvlade, tudi Poljaci ne, ampak ravnopravnost in nič drugega ne kakor ravnopravnost. Levičarji so prejšnja leta hudo napadali grofa Taaffeja, pa po krivici, ker s svojimi ministri in uradniki je delal le za levičarje. V izgled omenja Pretisa v Trstu, ki je gojil irredento in zatiral Hrvate in Slovence; omenja cesarskih namestnikov, ki so v Ljubljani in Inomostu pri dež. zborih nemški in italijanski pozdravljali manjšino v Gradcu; omenja dalje okrajnega glavarja Schwarza v Novem Mestu, Ellushegga v Poreču in Wagnerja v Celju ter obširno opisuje dogodke o priliki cesarjevega bivanja v Celju. Tudi je ostro prijel grofa Wurmbanda in deželno avtonomijo, kakoršno si on misli, in konečno zavračal panslavistična očitavanja, s katerimi sumničijo Slovence. Tudi ta govor je vzbujal pogosto in živahno odo-

bravanje in ploskanje. Oba govora Vam pošljem po stenografičnem zapisniku.

Za njim je prišel na vrsto knez K. Schwarzenberg, ki se je vpisal in oglašil samo zaradi tega, da je zavračal Gregra. V ta namen prepustil mu je Zirkana svoje mesto. Rešil je svojo nalogo srečno in plemenito in zaslužil obilno pohvalo.

Ob štirih popoldne je bila seja sklenjena in se nadaljuje jutri ob 10. uri dopoldne.

Govor dr. Ferjančiča

v državnem zboru dne 10. decembra 1891.

II.

Delavske plače v Idriji.

Govoriti hočem tudi o delavskih razmerah v cesarskem rudniku v Idriji. Pritožbe o neprimernih plačah v cesarskem rudniku za živo srebro neso nove. Že l. 1880 so knez Windischbraetz in tovariši interpelovali gospoda poljedelskega ministra zaradi delavskih plač in naglašali, kolike krivice se v tem oziru gode rudarjem.

V tej interpelaciji je bil mej drugim povedano: „Plače so tako nizke, da rudarji na koncu mesečnega računa večkrat dobé v gotovini le pol krajcarja ali pa še dolžniki ostanejo, če se jim odšteje znesek za žito, katero dobivajo iz cesarskih skladišč.“ Poljedelski minister je nato le kratko odgovoril ter stvar tako opisal, kakor da bi plače ne bile tako nizke. Reklo se je, da stalni delavec zasluži na leto v denarju in denarni vrednosti 212 gld., kar bi zneslo po 70 kr. na dan, nestalni delavec pa 136 gld. na leto, kar bi bilo po 45 kr. na dan; toda te povprečne številke ne izražajo prave podobe plač.

Višje plače na eni strani zahtevajo nižje plače na drugi, in če hočemo stvar prav presoditi, moramo si jo bolje ogledati. Omenim takoj, da so bile po tej interpelaciji l. 1880, a ne vsled nje l. 1886 plače vravnane in sploh zvišane. In o teh zvišanih plačah hočem govoriti.

Plače so razdeljene po raznih vrstah delavcev. Delavci v jamah imajo drugačne plače kakor v topilnicah (plavžih), in ti zopet drugačne kakor pri strojih in taki, kateri, imajo kaj tehniškega znanja, imajo zopet boljše plače kakor drugi. In tudi delavci v jamah imajo različne plače, in sicer za osemurno delo na dan po 56 kr., in nižje doli do 24 kr.; za deseturno delo se prišteje še četrtnina teh plač.

Da pa ne bodem našteval brezkončne vrste raznoterih plač, hočem le to navesti, kako je plačana jedna vrsta delavcev v jamah, katerih pa je največ. Ti so kopači, jamski zidarji in tesarji. Ti služijo za osemurno delo po 48 kr., spravljači (Förderer) po 44 kr. in potiskači vozov (Haudstösser) po 40 kr. Te vrste delavcev je največ pri rudniku, ker od 900 delavcev je teh 644. Plače teh delavcev torej dajo pravo podobo delalskih razmer.

Plače po 48, 44 in 30 kr., gotovo neso primerne in zadostne, četudi prištejemo še vse priboljške, katere imajo delavci od cesarskega zaklada. Omenim takoj, da stalni delavci, in samo ti, dobivajo žito in drva po mnogo nižjih cenah; tudi imajo oženjeni delavci, ki imajo najmanj po štiri otroke, stanovanja v cesarskih hišah. Mimogrede pa omenim, da ta določba ni koristna za delavce, da namreč le taki delavci dobé stanovanja v cesarskih hišah, ki imajo po štiri otroke. Priboljšek je tudi, da se skrbi za starost delavcev in da so tudi ob boleznih s potrebnim preskrbljeni. Navzlic temu pa plače neso zadostne. Delavec zasluži po 12, 11 ali 10 gld. na mesec; od tega pa se odračunijo zneski za žito, drva in stanovanje. Stanarina je sicer nizka in znaša le 12 do 18 gld., na leto. Dalje se odtegnejo stroški za svečavo v jami, za bratovske blagajnice po tri odstotke; delavec si mora tudi razstrelivo sam preskrbeti.

Druzi odbitkov se v trenutku ne spomnim. Jasno je torej, da delavec koncem meseca dobi komaj nekaj goldinarjev. Tako pa so plačani le stalni delavci.

Poleg teh so pa še drugi, takozvani začasni delavci, ki so mnogo na slabšem; teh je okolu poltretje sto pri rudniku in nesejo pravice do cenejšega žita, kurjave in stanovanja. Vse svoje potrebe morajo kupiti na trgu po navadni tržni ceni, plačevati morajo stanovanje in do starostne podpore nesejo nobene pravice; vendar pa morajo delati za plačo, kakor sem omenil. Pa ne mislite, da so ti delavci mladi ljudje, ki imajo svojo hrano in stanovanje pri stariših; to so tudi oženjeni, samostojni ljudje, in meni se zdi krivično, da ti nesejo pra-

vice do onih priboljškov. Stalni kakor tudi začasni delavci pa trpé mnogo škode, ker ne delajo za dnevno plačo, ampak po pogodbi. Takega dela po pogodbi pa se delavci bojé, kakor je pokazal lanski delavski shod na Dunaju. In res je, da je tudi v Idriji tako delo najžalostnejše. To delo se tako določi, da se delavcu izroči za določeno plačo gotova mera zemlje ali kamenja 1 meter v daljavo, 2 metra v širjavo in 2 metra v višavo. Odvisno je od tega, kakšna je zemlja. Če je dobra, mehka, more delavec lahko naprej, če je trda, gre delo počasi.

Sicer je določeno, da se mora pri tem delu vestno postopati, kamenje preiskati in pogodbo določiti primerno delavčevi moči, da si z zadostno pridnostjo zasluži normalno plačilo, vrh tega naj velja načelo, da si delavec z večjo pridnostjo in spretnostjo more več zaslužiti. Ta določba je v navodilu.

Ali redno se zgodi, da delavci ne zaslužijo normalne plače in se jim tudi ne zboljša. Če pa se zgodi, da bi delavec prekoračil normalni zaslužek, pa se mu — tako se mi je zatrevalo — zniža na normalno plačo. Koliko krivice se v tem oziru godé, za to imam dokaze iz l. 1890.

Prej sem omenil, da je navadna rudarska plača 48 kr. Imam pa zabeleženo partijo delavcev, ki so služili vsi pod normalno plačo. Tako je jeden imel v mesecu 23 obdanic, od vsake pa zaslužil po 45-14 kr.; drugi je imel 24 obdanic in zaslužil le po 32-29 kr. Celi mesec je znesel zaslužek 7 gld. 76 kr.; odtegnilo se mu je 4 gld. 35 kr. in na roko je dobil 3 gld. 41 kr.

Dalje je imel jeden 19 obdanic v mesecu in zaslužil po 21-55 kr.; skupni zaslužek je znesel 4 gld. 4 kr., odtegnili so mu 2 gld. 3 kr., na roko je dobil 2 gld. Pa znani so mi še drugi slučaji. N. pr. je jeden zaslužil od obdanic le 18-29 kr., dalje štirje po 6-99 kr.; naredili so 26, oziroma 24, 27 in 28 obdanic ter zaslužili po 1 gld. 81 kr., 1 gld. 68 kr., 1 gld. 89 kr. in 1 gld. 41 kr. Odtegnili so 25 kr., 40 kr., 1 gld. 74 kr. in 1 gld. 34 kr., na roko so dobili 1 gld. 63 kr., 1 gld. 27 kr., 54 kr. in 6-2 kr. za trud celega meseca.

Kakor pa sem že omenil, morajo delavci sami kupovati tudi razstrelivo in svečavo v jamah in ta znaša tretjino plače. Take so torej razmere, odkar so se leta 1886 plače vravnale in zvišale.

Zvišanje plač pa je pri nekaterih delavcih še škodilo. Strežaji in učenci pri strojih in kurjači morajo znati ključarsko delo ter narediti skušnjo. Dokler pri rudniku še neso dobili parnih strojev, ni bilo te vrste delavcev; ko pa so prišli, plačevali so jih po 70 kr. na dan. Ko so plače vravnali, so naredili tri vrste po 64, 68 in 72 kr. na dan. Od 20 delavcev te vrste pa ni nobeden v prvem razredu z 72 kr., eden je v drugem z 68, vsi ostali v tretjem s 64 kr. Torej so ti delavci prišli z dežja pod kap.

Delo v žgalnicah pa je najnevarnejše, ker soparji živega srebra tako uničujejo delavca, da more le nekaj mesecev ostati pri tem delu. Takim delavcem se vsi zobje omajejo. Za zboljšanje se je v novjšem času mnogo storilo, ker vpeljal se je ventilator, ki po podzemljskem kanalu odvaja sopare v zrak. A vendar še preostane mnogo teh škodljivih soparov. Za te delavce mora se torej plača zvišati, posebno v tem rudniku, zato stavim nasledujočo resolucijo:

„C. kr. vlada se pozivlja, da vravna plače in druge razmere rudarjev v Idriji,

1. da se rudarjem stalna plača primerno zviša;

2. da noben delavec po pogodbi (akordu) ne pride pod normalno plačo;

3. da imajo tudi oni delavci, ki ne služijo po 48 kr., pravico do žita za družino po znižani ceni, če imajo najmanj osem službenih let;

4. da se delavci stalno namestijo v starosti od 15 do 20 let in ne še le po 20. letu, in da se jeden del začasnih delavcev, ki že več let služijo, stalno namesti;

5. da se zaradi malih pregreškov kaznovanim rudarjem zmanjšajo nasledki kazni.

K 3. točki omenim, da stalni delavci dobé žito tudi za ženo in otroke, in če se ne motim, tudi svečavo po znižani ceni, teda pod težkimi pogoji. Stalno morajo služiti najmanj osem let in imeti plače po 48 kr. To pa je težko doseči. Delavec mora navadno delati 7 do 8 let, da je stalen, potem še 8 let, torej 15, 16 let in še ne zasluži po 48 kr. Pravično bi bilo torej, da bi ti pogoji ne bili tako

trdi. Če je delavec 8 dnij zaprt, takoj ga izpusté iz službe. To je huda kazen, ker zadene celo družino; zgubi tudi vse druge priboljške. Prav bi bilo, ko bi se to zboljšalo.

Vprašanje je, ali more rudnik v Idriji zboljšati delavske plače. Rudnik za živo srebro v Idriji ima čistega dohodka 477.978 gld., torej skoraj pol milijona, in to je skoraj tretjina čistega dohodka vseh cesarskih rudnikov. Prekaša ga le rudnik v Příbramu, ki ima 520.000 gld. čistega dohodka; toda troški v Příbramu znašajo 3.360.000 gld., v Idriji le 727.000 gld.

Še na nekaj opozorim. Stalno žgalnico so poudrili in so postavili novo po novjših skušnjah. Zatrevalo se mi je, da se je v stari žgalnici zgubilo 90 odstotkov živega srebra in dobilo le 10.

V novi žgalnici je narobe. Sedaj se dobi 90 odstotkov živega srebra in le 10 jih izpuhti. Prej je sopar šel v zrak, kar je bilo okolici na škodo; velik del pa je srebra zlezlo v gramoz in sedaj najdejo tam, kjer je stala prejšnja žgalnica, mnogo živega srebra in ni se bati, da bi rudnik v Idriji začel pešati.

Pogoji za zboljšanje plač so torej gotovi, zato prosim gospoda poljedelskega ministra, naj bi še enkrat zboljšal delavske plače, za kar mu bodo pridni in vstrajni delavci v Idriji gotovo hvaležni. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. decembra.

Notranje dežele.

Nova stranka. Zmerni elementi mladočeške stranke prihajajo vedno bolj do prepričanja, da z radikalci ne morejo več hoditi. Zaradi tega že baje mislijo približati se Staročehom in osnovati novo stranko, ki se bode menda imenovala „svobodna konservativna stranka“. V novem klubu bodo zmerni mladočeški elementi in moravski Čehi, radikalci bodo pa ostali izven kluba.

Češko. „Bohemia“ toži, da na Češkem ni več nemškega kraja, kjer bi ne bilo češke agitacije. Nemški list pač ni pomislil, da je s tem priznal, da čisto nemških krajev skoro na Češkem ni, da je tako opravičena zahteva čeških zastopnikov, naj pri vseh državnih uradih na Češkem uradniki znajo tudi češčino. Če so kdaj bili čisto nemški kraji, to nič ne dene, sedaj jih ni, in uradi se morajo ozirati na sedanje razmere.

Mladočehi. Zopet se je jasno pokazalo, da mej Mladočehi ni jedinstvi. Masařyk se je namreč na volilnem sbodu v Vodnjanu izrekel za primerno premembo dunajskih punktacij. Glavno glasilo Mladočehov se je že oglašilo proti temu, češ, da na spravo z Nemci ni misliti, dokler se ne uresniči češko državno pravo. — Ta pogoj pa sevéda ni izvršljiv, ker záj pri sedanjih razmerah ni dobiti dvetretjinske večine. Vprašanje je torej, ali je za Čebe ali za Nemce sedanje stanje ugodnejše? Mi vsaj mislimo, da so Nemci v tako srečnem položaju, da se jim ni bati raznarodenja. Čehom pa vsekako še preti marsikje nevarnost. Zatorej mi mislimo, da bi bilo zánje le ugodno, ko bi se na podlagi sedanje ustave dosegla kaka sprava, s katero bi jim bila zagotovljena enakopravnost. Sevéda bi se sprava morala raztezati tudi na Moravsko in Šlezijo. Zaradi državnega prava take sprave ni odklanjati.

Šlezija. „Narodni Listy“ se radi ponašajo s tem, koliko so Mladočehi storili na Šlezijo. Neki mladočeški poslanec je pa v državnem zboru govoril celó o razmerah pri sodiščih na Primorskem. „Op. Týdennik“ pa sedaj dobro osvetljuje mladočeško postopanje. Pri specialni budgetni debati se ni noben Mladočeh oglašil za slovansko prebivalstvo v Šleziji, če tudi so jezikovne razmere pri cesarskih uradih v tej deželi take, da zaslužijo javno grajo. Pri sodiščih v Šleziji se tudi pri obravnava s slovanskimi strankami poslužujejo tolmačev. — Mari se pri takih odnošajih nam ne vsiljuje vsekako opravičen dvom, da bi res bili Mladočehi tako pazni branitelji slovanstva, kakor jih je nedavno proslavljal neki slovenski list? Zameriti se nam ne more, če mislimo, da so nekateri mladočeški poslanci govorili o slovenskih zadevah le zaradi tega, da bi razrušili Hohenwartov klub, ne pa iz ljubezni do slovanstva, in so se o tem dogovorili z nekaterimi naprednjaki, ki so jim takoj prihiteli s časniškimi članki na pomoč.

Vašaty. „Dziennik Polski“ je jako dobro odgovoril na nekatere govore gospoda dr. Vašatyja proti dr. Biegru. Ta list pravi, da niti osoba, niti bojni način Vašatyjev ne vzbuja simpatij. Preveč je dr. Bieger storil za češki narod, da bi se Vašatyju spodobilo tako govoriti o njem. Če se postarajo vodje kacega naroda, je pač dovoljeno, da se odrinejo v stran in nadomesté z mlajšimi močmi, ali vedno se morajo ohraniti v častnem in hvaležnem spominu. To je dolžnost, katere bi niti Mladočehi pozabiti ne smeli. Zaradi tega je pa postopanje gospoda Vašatyja proti dobremu ukusu. Vsak nepri-

stransk človek boče priznal, da ima poljski list popolnoma prav.

Galičja. Deželni odbor gališki je sklenil deželnemu zboru predložiti premembo volilnega reda. Število poslancev mesta Krakova se pa boče pomnožilo za jednega, mesta Levova pa za dva poslance. Virilna glasova se bodeta pa priznala rektorju levovske politehniko in predsedniku krakovske akademije znanosti.

Vnanje države.

Sveti Stol. V nagovoru, katerega je imel sv. oče v tajnem konzistoriju, izrekel se je o dogodkih poslednjih romanj v Rimu. Dogodki, ki so se v oktobru godili v Rimu, so še v svežem spominu. Sovražniki svete cerkve so dvojni. Prvi gredó naravnost proti svojemu smotru in nemajo nobenih oziróv. Strašno so razsajali z besedami in dejanji brez vsacega pravega povoda proti inozemcem, katere je semkaj vodila otroška pobožnost, ne pa politični nameni. Žalili so v Rimu papeštvo in mu pretili. Sedaj gredó še dalje in hočejo papeštvo dati smrtni udarec. Pripravljeni so, celó postopati s silo, ko bi mogli. Drugi sovražniki cerkve pa ne kažejo javno takega sovraštva, temveč prikrivajo namene svoje. Hujskajo in podpihujejo pa s tem, ker pripovedujejo, da je papeštvo nevarno narodu italijanskemu. Protivijo se odpravi nekkih zakonov, ki so na videz ugodni papeštvo, ker to ugaja za njih namene, da se morejo na zunaj opravičevati, na znotraj pa utrjevati. In vendar ti zakoni ne ovirajo žaljenja vere, kakor je več pristašev te stranke pripoznalo. Pravijo, da spoštujejo duhovno oblast papeževo, v resnici pa hočejo tej oblasti samovoljno staviti meje in najtrdovratneje zahtevati podrejenosti cerkve državi. Govoré, da se lahko pride v Rim papežu skazat spoštovanje, v resnici se pa morajo tujci v Rimu bati žaljenj in predrznosti nižjega ljudstva. Tako skušajo prvi in drugi sovražniki cerkve s svojimi verniki vedno bolj omejiti svobodo papeževo. Pri vsakem še tako neznatnem povodu se pokaže, da je sedanje stanje vedno težavnejše in mučnejše. Če so že v miru take težave, nihče ne more vedeti, kaj bi bilo, ko bi prišlo do nemirov ali do vojne. Papež pravi, da se hoče ravnati tako, kakor se je ravnal papež Pij IX. in za Rim zahtevati neodvisnost, kajti Rim je po božji previdnosti in po zgodovini papeški. Vendar je papež previden, da se pravice papeževe dajo spraviti v soglasje z n. zavisnostjo in veličjem italijanske kraljevine. Papež želi, da bi voditelji držav premišljevali o sedanjem stanju in prišli do prepričanja, da ne zahtevajo le inter. vere, temveč tudi državljanske družbe, da s naredi konec nenravnosti. Katoliki naj resno premišljajo, v kakih nevarnostih je vera in kake spletke se snujejo proti papeštvo. Trdno zvezani s papeštvom morajo katoliki v nepremagljivi stanovitnosti narediti jez proti hudobni prevzetnosti.

Rusija. Komunikacijski minister Hübbenet boče odstopil in njegov naslednik boče general Annenkov. Poslednji je znan kot dober inženier, kar je posebno pokazal pri grajenju zakašpijske železnice. Car je nezadovoljen s sedanjim komunikacijskim ministrom, ker je premalo gledal na red pri železnicah. Tako je sedaj ob južnih železnicah mnogo žita, pa se zaradi raznih nedostatkov ne more hitro odposiljati v gubernije, v katerih je glad.

Francija. Kakor se govori, po novem letu Floquet ne boče več voljen predsednikom zbornice. Desničarji mu po njegovih izjavah o papežu ne morejo več dati nobenega glasu. Preveč je pokazal, da je pristransk. Pa tudi nekatere republikanske frakcije neso ž njim zadovoljne. Govori se, da boče voljen Brisson ali pa Kazimir Perier.

Izvirni dopisi.

Iz ormoškega okraja, 10. decembra. Zopet smo dobili Mohorjeve knjige, koje že navadno komaj pričakujemo. Pa saj tudi to li raznovrstno blago, kakor nam ga podaje vsako leto preslavna družba, mora vsakega zanimati. Najbolj me je pa razveselila obljuba, da nam hoče že bodoče leto slavna družba izdati prvi snopič „Domačega zdravnika,“ kateri boče spisan po naukih svetovnoznanega župnika Kneippa.

Ta knjiga boče posebno za nas kmete prevelike važnosti, ker nimamo vedno zdravnikov pri roki in smo večkrat v taki zadregi, da bi zdravnika tudi težko plačali. Gospod pisatelj boče gotovo obširneje priporočil, naj ljudje zmerno žive in se varujejo žganih pijač itd. Bog daj, da bi naše slovensko ljudstvo poprijelo se lepih naukov kakor nam jih Kneipp priporoča.

Dovolim si še tudi omeniti, da sem od premnogih udov slavne Mohorjeve družbe slišal, da jim je jako žal, ker ne izdaje že nekaj let sem nič več daljših povestij, kakor so bile n. p. prejšnja leta „Izdajalec,“ „Žalost in veselje“ „Križem sveta“ in premnoge druge, katere še sedaj čitajo in zopet čitajo, če tudi so že bolj redke. Posebno mladež rada sega po krasnih povestih, katerih pa v zadnjem času pogrša. Upajmo tedaj, da nas slavna družba

skoro zopet s kako daljšo povestjo, kakor so bile prej našete, razveseli. Dobro bi bilo, ko bi izdala vsaj vsako drugo leto eno večjo povest, ker med vsem, kakor sem že omenil, lepe in podučljive povesti mladež najbolj k čitanju vabijo. Bog daj, da bi še nadalje tako uspevala, kakor do sedaj, da bi mi ubogi Slovenci vsaj na Mohorjevo družbo mogli biti vedno ponosni.

Iz sv. Gore, 12. decembra. Blagovolite sprejeti nekaj vrstic v svoj list. Kmalu boče že esem mesecev, odkar smo brez dušnega pastirja. Naj se nas usmili kateri č. gospod ter pride k nam zapuščenim in zanemarjenim.

Veliko nevolje je vzbudilo po župniji, da so č. g. župnik v St. Lambertu, ki oskrbujejo našo župnijo, ker sami postavili za novega kjučarja nekoga človeka, ki pri nas ne vživa posebnega zaupanja. Doslej je bila namreč pri nas lepa navada, da so g. župnik posvetovali se z možmi, koga naj na višjem mestu priporočé za kjučarja. Imenovani g. župnik pa so dné 8. t. m. nas iznenadili z imenom, ki vzbuja začudenje in nevoljo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. decembra.

(Zaupnica.) Od Jezera na Koroškem se nam piše: Tukajšnji občinski odbor in krajni šolski svet sta v svojih sejah dné 15. t. m. enoglasno sklenila, da slovenskim državnim poslancem, zlasti gospodom Klunu, Šukljeju in dr. Ferjančiču izrečejo najprisrčnejšo zahvalo za trud in skrb, ki ga imajo za nas koroške Slovence, ter jih prosijo, naj tudi v prihodnje ne pozabijo bratov koroških.

(Umrl) je večeraj, kakor se nam brzojavlja iz Voloske, č. g. Josip Janč, kapelan v Opatiji. N. v m. p.!

(Iz-pred sodišča.) Danes se je moral pred tukajšnjim deželnim sodiščem zagovarjati Elija Predović, gostilničar pri ljubljanski klavnici, ker je pred meseci hudo pretepel mesarja Andreja Slovo. Predović je bil obsojen na 10 dni zopora in 20 gl. denarne kazni. Sodišču je predsedoval dež. sodišča svetovalec g. Pleško, državno pravdnništvo je zastopal g. Jos. Pajk.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 6. do 12. decembra: Novorojencev 11 (18.6‰), umrlih 22 (37.3‰), in sicer je umrla 1 oseba za ošpicami, 1 za grižo, 1 za davico, 2 za jetiko, 17 za različnimi boleznimi. Med mrtvimi je bilo sedem tujcev (31.8 odstotkov, 11 v zavodih (50 odstotkov). Zbolelo je 54 oseb za ošpicami, 1 za škarlatico, 1 za kašljem.

(Prešernovo „besedo“) priredi narodna čitalnica ljubljanska s sodelovanjem novega pevskega zbora „Glasbene Matice“ pod vodstvom g. M. Hubada in s prijaznim sodelovanjem g. R. Forstmeyerja v društvenih zgornjih prostorih v soboto, dné 19. decembra t. l. — Vspored: 1. Ant. Nedvčd: „Prešernu“, moški zbor s četverospévom. 2. Govor Prešernu v spomin. 3. Dr. Benjamin Ipavec: „Na Prešernovem domu“; moški zbor s četverospévom in samospévoma za tenor in bariton. Tenorsolo: g. Anton Razinger, baritonsolo: g. Božidar Valenta. 4. G. Golterman: Koncert za vijolončelo v a moll (op. 14.) s spremljevanjem na glasoviru. Vijolončelo: g. R. Forstmeyer; glasovir: g. J. Maier. 5. Foerster: „Milica“, četverospév; pojó gg.: J. Pavšek, R. Branke, A. Lilek in A. Dečman. 6. Anton Nedvčd: „Avstrija moja“, moški zbor s četverospévom. 7. Anton Nedvčd: „Veseli pastir“, mešan zbor. — Četverospéve v zborih pojó gg.: Ant. Razinger, A. Bartel, J. Maier in J. Strauss. Teksti pesmam in zborom se bodo dobivali po 10 kr. izvod na večer „besede“ pri blagajnici. K tej „besedi“ imajo pristop izključljivo le č. p. n. društveniki. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela 11 kilogramov težak zaboj knjig, ki ga ji je poslal g. Josip Bozja, nadučitelj na Blokah. — Iskrena hvala za lepi dar, ki boče gotovo razveselil rojake, hrepeneče po domačem zdravem berilu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(„Veliki Dunaj“) graškim mestnim očetom vedno zveni po ušesih. Ker se boče praznih mestnih blagajnic in vedno naraščajočih dolgov, spravili so na dnevni red: Gross-Graz. Deželni odbor je ta načrt odobril ter pride v razpravo v deželnem zboru. Toda sosedne občine se branijo te časti v prospah svojih žepov in nečejo postati „Velegradčani“. In ker se povsem i Celovec opiči po liberalnem Gradcu,

ne sme v tem oziru zaostati za velikonemškimi mestom. Te dni ogleduje od nemške vlade celovške poklicana lokalna komisija, da določi nove meje razširjenemu ozemlju celovške mestne občine. Kdo se smeje pri besedi „Gross-Klagenfurt“?

(V odbor) prve ljubljanske podružnice sv. Cirila in Metoda so bili pri zadnjem občnem zboru izvoljeni gospodje: Ivan Gogola načelnikom, Gust. Pirc blagajnikom in Karol Pleiweis tajnikom.

(Okrajni živinozdravniki.) Minolo je že skoro deset let, da vlada skrbi za potrebno število živinozdravnikov po raznoterih deželah. Leta 1877 vsa Avstrijska ni imela več, nego 20 od države imenovanih in nameščenih živinozdravnikov, a dandanes se je to število ogromno pomnožilo, kajti leta 1891 brojimo 248 okrajnih živinozdravnikov, in za prihodnje leto boče narastlo to število na 273. Vsi okrajji imajo živinozdravnike, samo na Gor. Avstrijskem (12), Solnograškem (4), Koroškem (7) in v Šleziji (7); nasprotno ima pa Štirsko za 20 okrajev samo 17, Kranjska za 11 okrajev 9 in Primorje za 10 okrajev — 5 okrajnih živinozdravnikov.

(Novomeški občinski zastop) je sklenil, da boče dal ulicam in trgom nova imena, ker so se stara že pozabila.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) naznanja velecenjenim odbornikom, poverjenikom in vsem društvenim prijateljem vspered prihodnje redne odborove seje dné 6. januarija 1892 ob 3. uri popoldne v „Narodnem domu“ na Ptuj z uljudno prošnjo, naj osebno počasté vzlasti vnaji odborniki sejo zaradi važnega predmeta, ki boče na dnevnem redu, ali pa naj razodenejo svoja mnenja, želje, navšte o tej stvari pismeno vsaj do 3. januarija 1892 predsedništvu. Vsak navšet nam boče všeč, posebno pa navšeti naših prijateljev in veščakov. — Vspored: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Dopisi. 3. Določi se kraj in čas prihodnjemu koncertu. 4. Razni navšeti in slučajnosti.

(Telovadno društvo „Celjski Sokol“) ima v nedeljo, dné 20. t. m., ob 8. uri zvečer v čitalnici svoje občno zborovanje. Dnevni red: Pozdrav staroste, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, volitev odbora in računskih preglednikov, slučajnosti. Isvršujoče in podporne člane vabi k polnoštevilni udeležbi

ODBOR.

(Dvořákovi koncerti) Pred svojim odhodom v Ameriko (Chikago) priredil boče češki glasbeni velemojster po novem letu več koncertov po Češkem, Moravskem in, kakor se nam poroča, namerava g. dr. A. Dvořák nastopiti tudi v Ljubljani. Koncertni vspered boče obsejal najlepše umetelnikove koncertne skladbe, zlasti prelape „Duanke“, v kojih mu bodo sodelovali učenci njegovi gg. Suk, Berger in Nedbal.

(Delavske zavarovalnice zoper nezgode in delavske bolniške blagajnice) za leto 1889 poročajo, da je bilo zavarovanih na Kranjskem 731 obrtnih in 47 poljedelskih zavodov z 8022 in 143 zavarovanimi osebami. Delavskih bolniških blagajnic bilo je 31 z 10.369 členi. Od teh je zbolelo 1889. leta 1403 členi, umrlo 54. Skupni prejemki so znašali 22.878 gl., izdatki 16.950 gl.; rezervni zaklad je znašal koncem leta 17.777 gl.

(O tatvini) v Podgrajah pri Ilir. s. Bitrici se nam dodatne poroča, da so minolo nedeljo četrt ure od cerkve v nekem jarku našli blagajnico z razbitim pokrovom. V blagajnici in poleg nje so ležali ukradeni vrednostni papirji.

(Bralno društvo v Šmariji) pod Ljubljano ima dné 20. t. m. ob 1/3. uri popoldne v novi šolski sobi občni zbor. Vspored: 1. Govor predsednikov; 2. poročilo tajnikovo; 3. pregled računov; 4. posamezni navšeti; 5. določitev časnikov za prihodnje leto; 6. volitev novega odbora.

(Ustanove za vojaške sirote.) Pri cesar Franc-Josipovi ustanovi, ustanovljeni ob praznovanju štiridesetletnice slavnega vladanja Njegovega Veličanstva za uboge sirote Postojnskega okraja za leto 1891 razpisanih šest mest z darilom po 30 gl. Do užitka teh daril imajo pravico v prvi vrsti maloletne sirote bivših vojakov, kateri so padli v vojni ali umrli na posledicah vojskega truda, potem sirote bivših vojakov, kateri so umrli v vojaški službi in slednjč sirote roditeljev, ki so imeli domovinsko pravico v postojnskem okraju. Ubogim maloletnim sirotam je kot jednake prištevati polnoletne sirote, ako so popolnoma nepreskrbljene. Prošnje, katerim je po teh opombah pridejati potrebne priloge, morajo se vložiti do 10. januarija 1892. l. pri c. kr. okr. glavarstvu v Postojini.

(Delo so ustavili,) kakor čujemo, delavci v premogovih jamah, in sicer na Ostrem okolu 240, v Hrastniku do 400, ker je bilo odpuščenih več delavcev.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v št. 24. naslednjo vsebino: Prednosti stoječe pisave v zdravstvenem oziru. — A. Fakin: Kako postopati, da se šolska mladež preskrbuje s potrebnimi učnimi sredstvi. — L. Stiasny: Podobic v abecedniku. — I. Marj: Knjiga Slovenska. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Vestnik.

Telegrami.

Dunaj, 17. decembra. V državnem zboru je po govoru dr. Pernerstorferja vstal finančni minister dr. Steinbach, da bi dokazal neistinitost včerajšnjih trditvev dr. Gregra o davkih češke, moravske in šlezjske dežele. Na tak način se hujska dežela proti deželi, pokrajina proti pokrajini, posebno na Češkem (pohvala na levici), dasiravno se mora ozirati na skupnost. Češka dežela z vzglednim poljedelstvom in bogato industrijo ni izžmeta citriona in ne sočutja vreden predmet. (Pohvala in veselost.) Vlada se pridruži izraženi nevolji po knezu Schwarzenbergu vsled razžaljenja domoljubnih in dinastiških avstrijskih čutil. Vlada hoče češki narod braniti proti razžaljenju po dr. Gregru. (Glasna pohvala.) Palacky je rekel: Avstrija bi se morala osnovati za avstrijske Slovane, ko bi je ne bilo. (Pohvala.) Gregr si ni pridobil zaslug za češki narod in ta mu ni dolžan hvale. (Glasna pohvala in velik nemir.)

Dunaj, 17. decembra. „Wiener-Zeitung“ je objavila postavo o vojaških novincih. — Nadvojvoda Ernest je zbolel z znamenji mrzlice. Noč nemirna, moči povoljne.

Praga, 17. decembra. Staročeski listi pišejo, da je vsa mladočeska stranka odgovorna za slabe nasledke Grégrovega govora, katerega obsojajo.

Berolin, 16. decembra. V nemškem državnem zboru je bilo glasovanje po imenih o vinski carini, ki je bila sprejeta z 200 proti 66 glasovom, žitna carina in druge točke so bile sprejete z veliko večino.

Novi Jork, 16. decembra. Kolodvor z brzozavnim uradom v Valparaisu je pogorel. Škode je 500.000 dolarjev.

Umrli so:

14. decembra. Marija Hribar, hlapčeva hči, 2 leti, Poljanska cesta 6, bronhitis.

15. decembra. Matevž Malaverh, zidar, 76 let, Kravja dolina 11, marasmus. — Marija Sirk, molarjeva hči, 4 mesece, Stari trg 11, katar v črevih.

V bolnišnici:

13. decembra. Marija Otogali, dekla, 24 let, legar.
14. decembra. Marija Čaužek, delavka, 33 let, jetika. — Rotija Černe, delavčeva žena, 37 let, carcinoma.
15. decembra. Anton Lesjak, gostac, 52 let, emphysema pulm.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
16	7. u. zjut.	737.0	-2.4	sl. zapad	megla	0.00
	8. u. pop.	734.1	0.0	"	"	
	9. u. zveč.	730.3	5.6	"	oblačno	
Srednja temperatura 1.1°, za 2.5° nad normalom						

Križevi pot

z okvirom vred 90 cm. visok, popolnoma izgotovljen, je za nizko ceno

65 goldinarjev

na prodaj pri **Fr. Tomanu**, podobarju in pozlatarju v Ljubljani na sv. Petra cesti št. 4. (1496) 6-4

Božično darilo.

Krstne oprave, žepne rutice s slikami, nogovice, rokovice, predpasnike vsake vrste in velikosti

ima na izbero (1473) 2-2

M. PODKRAJŠEK, Špitalske ulice.

Malinov sirup.

Kuhan s soparom iz dišečih gorskih malin, napravljen natančno po avstrijskem pripravljanju zdravil, ima najlepši duh in naravno lepo barvo. Steklenca z 1 klg. sirupa **70 kr.**, 10 steklenic **6 gld. 50 kr.** Male steklenice po **35 kr.**

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju srote točno izvršujejo. (1311) 3

Božično darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-13

devetdnevna, oziroma šestnedeljna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal **Jan. Smrekar**, katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoški Bukvarni“ v Ljubljani.

Danes dné 17. decembra izšla sta I. in II. zvezek

Levstikovih zbranih spisov.

Uredil **Frančišek Levec.**

Levstikovi zbrani spisi obsezali bodo pet zvezkov; in sicer:

I. zvezek: Pesni. — Ode in elegije. — Sonetje. — Romance, balade in legende. — Tolmač. —

II. zvezek obseza: Otroče igre v pesencah. — Različne poezije. — Zabavljice in pušice. — Ježa na Parnas. — Ljudski glas. — Kraljedvorski rokopis. — Tolmač.

III. zvezek bode obsejal: Povesti in potopise.

IV. zvezek: Kritike in znanst. razprave.

V. zvezek: Doneske k slovenskemu jezikoslovju.

Cena vsem mehko vezanim zvezkom je v naročevanju **10 gld. 50 kr.**, v platno vezani stanejo **13 gld. 50 kr.**, v polfrancoski vezbi **14 gld. 50 kr.**, v pol usnjeni prekrasni vezbi **15 gld. 50 kr.**

Naroča se pri založništvu:

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani. (1503) 4-4

Št. 162.

Razglas zmanjševalne dražbe.

(1506) 3-1

V ponedeljek, dné 4. januarija, od 10—12. ure dopoldne bode pri trškem predstojništvu v Žužemberku zmanjševalna dražba za

zidanje sodnega poslopja

v Žužemberku in morebitnega sodnikovega stanovanja v njem.

Izklicna cena za sodno poslopje je **20.693 gld. 38 kr.**, za isto z mogočim drugim nadstropjem, v katerem ima biti sodnikovo stanovanje, **25.610 gld. 78 kr.**

K tej obravnavi vabijo se podjetniki s pristankom, da se pri trškem predstojniku **Florijančiču Francu** v Žužemberku št. 2 ob navadnih dnevih urah lahko ogledajo načrt, občni upravni in podrobni zgradbeni uveti (logoi).

Vsak dražilec ima pred začetkom ustne obravnave položiti pet odstotkov izklicne cene (20693 gld. in 38 kr.) kot odtopnino (skesuvino).

Kdor bi zgradbe ne dostal, dobi odstopnino precej nazaj, tisti ki jo dostane, mora jo pa zvišati na deset odstotkov tistega zneska, za kateri je zgradbo prevzel, potem, ko se je prevzelo otebrilo.

Pismene ponudbe, kolekovane s kolekom 50 kr., sprejemajo se le do začetka ustne obravnave pri podpisnem predstojništvu. Iste morajo biti zapečateni ter sestavljene v smislu § 3 občnih in § 6 posebnih zgradbenih uvetov, predmet mora biti imenovan, kakor v razglasu; z njimi mora se položiti 5 odstotkov varščine in sicer od vsega odobrenega zneska, torej ima znašati ista 1280 gld. 54 kr.

Trško predstojništvo v Žužemberku,
dné 10. decembra 1891.

Franc Florijančič.

Dunajska borza.

Dné 17. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	108 " 80 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 35 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	283 " 75 "
London, 10 funtov strl.	117 " 80 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 36 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 61 "
Nemških mark 100	57 " 97 1/2 "

Dné 16. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 20 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 25 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " 60 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	178 " 75 "
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " 50 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2805	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 16 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.

Žrebanje dné 29. decembra!

Glavni dobitnik **100.000 gld.** v gotovini.

Jedna srečka 2 gld.

5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50